

Sveučilište u Rijeci

Fakultet dentalne medicine

Kolegij: Pretklinička ortodoncija

Voditelj: Doc.dr.sc. Magda Trinajstić Zrinski, dr.med.dent

Katedra: Katedra za ortodonciju

Studij: Sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij Dentalna medicina

Godina studija: 4.

Akadska godina: 2024./2025.

IZVEDBENI PLAN KOLEGIJA

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij Pretklinička ortodoncija je obvezni kolegij na četvrtoj godini Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija Dentalna medicina i sastoji se od ukupno 45 sati (3 ECTS) od čega je 15 sati predavanja i 30 sati vježbi. Kolegij se izvodi u pretkliničkom praktikumu, predavaonama te putem e-kolegija na platformi Merlin.

Cilj kolegija je edukacija studenata o rastu i razvoju kraniofacijesa i denticije, pretkliničkim ortodontskim postupcima te dizajnu i konstrukciji mobilnih i fiksni ortodontskih naprava.

Sadržaj kolegija. Rast i razvoj kraniofacijesa i denticije. Metode praćenja rasta i razvoja. Ključevi okluzije. Uzimanje otisaka, izlivanje i obrada sadrenih modela. Dizajn i laboratorijska izrada retencijskih kvačica, labijalnog luka i opruga. Dizajn i ugradnja vijaka. Polimerizacijske tehnike izrade mobilnih ortodontskih naprava. Tehnika izrade termoplastičnih naprava. Lemljenje i lotanje. Konstrukcija pločastih mobilnih naprava. Konstrukcija funkcionalnih naprava. Konstrukcija interceptivnih naprava. Konstrukcija fiksni naprava. Poliranje mobilnih ortodontskih naprava. Zagrizne šablone i fiksator. Filozofija i neurofiziologija konstrukcijskog zagriža.

Izvođenje kolegija. Nastava se izvodi kroz predavanja i vježbe. Za vrijeme vježbi nastavnik nadzire samostalan rad studenata te potiče studente na raspravu o temama aktualnih vježbi. Studenti na vježbe dolaze u adekvatnoj radnoj odjeći. Također su se dužni pripremiti na temu vježbe proučivši preporučenu literaturu. Dodatni oblici nastave uključuju samostalne zadatke, edukaciju kroz multimediju i mrežu te mentorski rad. U toku nastave biti će održan obvezni kolokvij. Po završetku nastave održava se obvezni praktični kolokvij te obvezni i završni ispit. Izvršavanjem svih nastavnih aktivnosti te provjeri znanja student stječe 3 ECTS boda.

Voditelj predmeta:

Doc.dr.sc. Magda Trinajstić Zrinski

Suradnici:

Doc.dr.sc. Barbara Mady Maričić, naslovni docent
Doc.dr.sc. Višnja Katić

Popis obvezne ispitne literature:

1. Špalj S i sur. Ortodontski priručnik. Rijeka: Medicinski fakultet; 2012. (Prvi dio – Pretklinička ortodoncija i naprave str. 1-122).
2. Maršanić D, Ribić D, Trinajstić Zrinski M. Etiologija malokluzija. Fissura. 2019;5:17-22.
3. Štimac D, Žigante M, Pavlič A, Špalj S. Kraniofacijalni rast. Fissura. 2019;5:10-6.
4. Tadić K, Pavlič A, Špalj S. Prenatalni rast i razvoj kraniofacijalnog područja. Fissura. 2017;3:61-7.
5. Žigante M, Pavlič A, Špalj S. Razvoj i dimenzijske promjene zubnih lukova. Fissura. 2018;4:51-7.
6. Proffit W i sur. Ortodoncija. Jastrebarsko: Slap; 2010. (Prvi i drugi dio – Ortodontski problem i Razvoj ortodontskih problema str. 6-166).

Popis dopunske literature:

1. Bishara SE. Textbook of orthodontics. Philadelphia: WB Saunders Company; 2001. (Section I. Growth and development, pp. 1-98).
2. Lapter V. i sur. Ortodontske naprave. Zagreb: Školska knjiga; 1992.
3. Wirtz U. Atlas of orthodontic and orofacial orthopedic technique. Ispringen: Dentaurum; 2007.

Nastavni plan:

Popis predavanja s naslovima i pojašnjenjem:

P1 Uvod u ortodonciju i klasifikacija malokluzija

Ishodi učenja:

Definirati djelokrug ortodoncije. Klasificirati malokluzije.

P2 Ključevi idealne okluzije

Ishodi učenja:

Opisati i objasniti važnost ključeva okluzije po Andrewsu.

P3 Etiologija malokluzija

Ishodi učenja:

Diskutirati čimbenike koji dovode do razvoja malokluzija, mogućnosti djelovanja na njih u vidu prevencije.

Analizirati ulogu općih čimbenika u nastanku malokluzije

Analizirati ulogu lokalnih čimbenika u nastanku malokluzije

P4 Koncepti rasta i razvoja

Ishodi učenja:

Objasniti teorije i mehanizme rasta i razvoja kraniofacijalne regije.

P5 Prenatalni rast i razvoj glave i lica

Ishodi učenja:

Opisati intrauterini rast kraniofacijalne regije.

P6 Postnatalni rast i razvoj glave i lica

Ishodi učenja:

Opisati postnatalni rast i razvoj orofacijalne regije.

P7 Rast i razvoj denticije 1 – bezubi alveolarni nastavak i mliječna denticija

Ishodi učenja:

Definirati međučeljusne odnose u fazi bezubih alveolarnih nastavaka.

Opisati izgled, karakteristike mliječne denticije. Prepoznati rizičnu mliječnu denticiju.

P8 Rast i razvoj denticije 2 – mješovita i trajna denticija

Ishodi učenja:

Opisati karakteristike mješovite denticije. Razlikovati ranu i kasnu mješovitu denticiju te prepoznati karakteristične fiziološke pojave u smještaju zuba u fazi smjene. Diskutirati kronologiju smjene zubi.

Definirati karakteristike trajne denticije.

P9 Ortodontske naprave

Ishodi učenja:

Analizirati vrste ortodontskih naprava.

P10 Pločaste naprave

Ishodi učenja:

Analizirati vrste pločastih naprava. Prepoznati stabilizacijske, retencijske i aktivne dijelove pločastih naprava.

P11 Funkcionalne naprave

Ishodi učenja:

Opisati vrste funkcionalnih naprava. Objasniti filozofiju djelovanja funkcionalne naprave.

P12 Segmentne fiksne naprave

Ishodi učenja:

Prepoznati vrste fiksnih ortodontskih naprava.

P13 Kontinuirana fiksna naprava

Ishodi učenja:

Analizirati dijelove fiksne kontinuirane naprave, razlikovati standardni *edgewise* i tehniku ravnog luka, labijalnu i lingvalnu tehniku, način postavljanja te faze terapije.

P14 Preventivne naprave i postupci

Ishodi učenja:

Opisati preventivne naprave i postupke. Prepoznati situacije u kojima su potrebni.

P15 Interceptivne naprave i postupci

Ishodi učenja:

Opisati interceptivne naprave i postupke. Prepoznati situacije u kojima su potrebni.

Popis seminara s pojašnjenjem:

--

Popis vježbi s pojašnjenjem:

V1 Otisni postupci i modeli

Ishodi učenja:

Usvojiti pravila i vještine uzimanja otisaka u ortodontiji. Definirati i opisati sadrene modele u ortodontiji.

V2 Analiza sadrenih modela – položaj zubi

Ishodi učenja:

Definirati i nabrojiti vrste malpozicije zuba. Razumijeti povezanost malpozicije zuba i malokluzije.

V3 Analiza sadrenih modela u tri dimenzije

Ishodi učenja:

Prepoznati malokluzije na sadrenim modelima u tri dimenzije.

V4 Osnove rtg kefalometrije

Ishodi učenja:

Opisati način snimanja latero lateralnog kefalograma.

Upoznati se s osnovama kefalometrijske analize u ortodontiji.

Objasniti osnovne sagitalne, vertikalne i za položaj inciziva vezane kefalometrijske parametre.

V5 Kefalometrijsko praćenje rasta

Ishodi učenja:

Prepoznati važnost superpozicije više LL kefalograma u svrhu praćenja rasta te tijekom ortodontske terapije.

Opisati izvođenje superpozicije LL kefalograma po Pancherzu.

V6 Analiza ortopantomograma

Ishodi učenja:

Opisati skeletne i dentalne strukture te prepoznati anomalije broja zubi na ortopantomogramu.

V7 Razlike mliječnih i trajnih zubi na modelima

Ishodi učenja:

Objasniti razlikovanje mliječnih i trajnih zubi na sadrenim modelima.

V8 Procjena dentalne i skeletne dobi

Ishodi učenja:

Odrediti dentalnu dob analizom ortopantomograma. Odrediti skeletnu zrelost analizom vratnih kralježaka.

V9 Pločaste naprave – tehnike izrade i prepoznavanje

Ishodi učenja:

Opisati dijelove pločaste ortodontske naprave. Objasniti se s tehnikama izrade pločastih naprava.

V10 Funkcionalne naprave

Prepoznavanje i izrada zagriznog bedema i konstrukcijskog zagrizza

Ishodi učenja:

Upoznati se s izradom zagriznog bedema te uzimanja konstrukcijskog zagrizza u svrhu izrade funkcionalne ortodontske naprave. Prepoznati funkcionalnu napravu i njene elemente.

V11 Naprave izrađene lemljenjem i varenjem – demonstracija, prepoznavanje naprava

Ishodi učenja:

Opisati laboratorijski postupak izrade metalnih naprava (Hyrax, Quad helix, transpalatinalni lukovi, lingvalni luk). Prepoznati naprave.

V12 Vakuumski izrađene termoplastične naprave – demonstracija, prepoznavanje naprava

Ishodi učenja:

Opisati laboratorijski postupak izrade termoplastičnih naprava (aligner, Essix, pozicioner). Znati prepoznati naprave

V13 Postava bravica fiksne naprave na modelu

Ishodi učenja:

Objasniti način funkcioniranja naprave.

Opisati faze direktnog postavljanja fiksne naprave.

V14 Preventivne i interceptivne naprave i selektivno ubrušavanje

Ishodi učenja:

Definirati i opisati preventivne i interceptivne ortodontske naprave.

Objasniti indikacije i svrhu selektivnog ubrušavanja mliječnih zubi.

Obveze studenata:

Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Kolokviji i završni ispit su obavezni. Student može izostati s 30% nastave isključivo zbog zdravstvenih razloga što opravdava liječničkom ispričnicom. Nazočnost na predavanjima je obavezna. Nadoknada je moguća uz prethodni dogovor s voditeljem. Ukoliko student opravdano ili neopravdano izostane s više od 30% nastave ne može nastaviti praćenje kolegija te gubi mogućnost izlaska na završni ispit. Time je prikupio 0 ECTS bodova i ocijenjen je ocjenom F.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

ECTS bodovni sustav ocjenjivanja:

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem **Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci**.

Rad studenata vrednovat će se i ocjenjivati tijekom izvođenja nastave te na završnom ispitu. Od ukupno **100 ocjenskih bodova**, student može ostvariti **50 bodova** tijekom nastave te još **50 bodova** na ispitu.

Ocjenjivanje studenata vrši se primjenom ECTS (A-F) i brojčanog sustava (5-1). Ocjenjivanje u ECTS sustavu izvodi se **apsolutnom raspodjelom**.

Studenti koji steknu od **0 do 24,9%** ocjenskih bodova od ocjenskih bodova koje je bilo moguće steći tijekom nastave kroz oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja studenata ocjenjuju se ocjenom F (neuspješan), ne mogu steći ECTS bodove i moraju ponovo upisati predmet.

Ocjenske bodove student stječe aktivnim sudjelovanjem u nastavi, izvršavanjem postavljenih zadataka i izlascima na kolokvije na sljedeći način:

I. Tijekom nastave vrednuje se (maksimalno do 50 bodova):

- a) pismeni kolokvij (do 25 bodova)
- b) praktični kolokvij (do 25 bodova)

a) Pismeni kolokvij (do 25 bodova)

Tijekom nastave svi studenti su obvezni pristupiti pismenom **kolokviju** gdje stječu maksimalno **25** bodova. Ocjenjivanje se čini množenjem postotka riješenosti s ponderom 0,25 s tim da je graničnik za prolaznost na kolokviju 50%.

b) Praktični kolokvij (do 25 bodova)

Tijekom nastave svi studenti su obvezni pristupiti **praktičnom kolokviju** gdje stječu maksimalno **25** bodova. Tijekom izvođenja kolokvija voditelj ocjenjuje usvojeno znanje i vještine studenta i ocjenjuje bodovima na sljedeći način:

ocjena	ocjenski bodovi
2	12,5
2/3	15
3	17
3/4	19
4	21
4/5	23
5	25

Završni ispit (ukupno 50 ocjenskih bodova)

Tko može pristupiti završnom ispitu:

Studenti koji su tijekom nastave ostvarili **50% i više** ocjenskih bodova od ocjenskih bodova koje je bilo moguće steći tijekom nastave kroz oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja studenata.

Tko ne može pristupiti završnom ispitu:

Studenti koji su tijekom nastave ostvarili **od 0 do 49,9%** ocjenskih bodova od ocjenskih bodova koje je bilo moguće steći tijekom nastave kroz oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja studenata ocjenjuju se ocjenom F (neuspješan), ne mogu steći ECTS bodove i moraju ponovo upisati predmet.

Završni ispit nosi **50** ocjenskih bodova (raspon od 25-50).

Uspjeh na završnom ispitu pretvara se u ocjenske bodove na sljedeći način:

ocjena	ocjenski bodovi
2	25

2-3	29
3	33
3-4	37
4	42
4-5	46
5	50

Za prolaz na završnom ispitu i konačno ocjenjivanje (uključujući pribrajanje prethodno ostvarenih ocjenskih bodova tijekom nastave), student na završnom ispitu mora biti pozitivno ocijenjen i ostvariti minimum od 50% ocjenskih bodova.

Ocjenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća:

A – 90 - 100% bodova

B – 75 -89,9 %

C – 60 -74,9 %

D -- 50 -59,9 %

F – 0 -49,9 %

Ocjene u ECTS sustavu prevode se u brojčani sustav na sljedeći način:

A = izvrstan (5)

B = vrlo dobar (4)

C = dobar (3)

D = dovoljan (2)

F = nedovoljan (1)

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

--

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Nastavni sadržaj i sve informacije vezane uz kolegij kao i ispitni rokovi nalaze se na e-kolegiju na platformi Merlin.

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

Vrijeme konzultacija: srijedom u 14:00

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2024. /2025. godinu)

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
24.2.2025.			V1 A (8.00-9.30) V1 B (9.30-11.00) V1 C (11.00-12.30) Krešimirova 42	Doc.dr.sc. Magda Trinajstić Zrinski.
28.2.2025.	P1 (12.30-13.15) Krešimirova 40			Doc.dr.sc. Magda Trinajstić Zrinski
3.3.2025.			V2 A (8.00-9.30) V2 B (9.30-11.00) V2 C (11.00-12.30) Krešimirova 42	Doc.dr.sc. Magda Trinajstić Zrinski
7.3.2025.	P2 webinar asinkrono			doc. dr. sc. Višnja Katić
10.3.2025.			V3 A (8.00-9.30) V3 B (9.30-11.00) V3 C (11.00-12.30) Krešimirova 42	Doc.dr.sc. Magda Trinajstić Zrinski
14.3.2025.	P3 (12.30-13.15) Krešimirova 40			doc. dr. sc. Višnja Katić
17.3.2025.			V4 A (8.00-9.30) V4 B (9.30-11.00) V4 C (11.00-12.30) Krešimirova 42	doc. dr. sc. Višnja Katić
21.3.2025.	P4 webinar asinkrono			Doc.dr.sc. Magda Trinajstić Zrinski
24.3.2025.			V5 A (8.00-9.30) V5 B (9.30-11.00) V5 C (11.00-12.30) Krešimirova 42	doc. dr. sc. Višnja Katić
28.3.2025.	P5 (12.30-13.15) Krešimirova 40			doc. dr. sc. Višnja Katić
31.3.2025.			V6 A (8.00-9.30) V6 B (9.30-11.00) V6 C (11.00-12.30) Krešimirova 42	Doc.dr.sc. Magda Trinajstić Zrinski

4.4.2025.	P6 webinar asinkrono			Doc.dr.sc. Magda Trinajstić Zrinski
7.4.2025.			V7 A (8.00-9.30) V7 B (9.30-11.00) V7 C (11.00-12.30) Krešimirova 42	Doc.dr.sc. Magda Trinajstić Zrinski
11.4.2025.	P7 (12.30-13.15) Krešimirova 40			Doc.dr.sc. Magda Trinajstić Zrinski
14.4.2025.			V8 A (8.00-9.30) V8 B (9.30-11.00) V8 C (11.00-12.30) Krešimirova 42	Doc.dr.sc. Magda Trinajstić Zrinski
18.4.2025.	P8 webinar asinkrono			Doc.dr.sc. Magda Trinajstić Zrinski
25.4.2025.	P9 (12.30-13.15) Krešimirova 40			doc. dr. sc. Barbara Mady Maričić
28.4.2025.			V9 A (8.00-9.30) V9 B (9.30-11.00) V9 C (11.00-12.30) Krešimirova 42	Doc.dr.sc. Magda Trinajstić Zrinski
2.5.2025.	P10 webinar asinkrono			doc. dr. sc. Višnja Katić
5.5.2025.			V10 A (8.00-9.30) V10 B (9.30-11.00) V10 C (11.00-12.30) Krešimirova 42	Doc.dr.sc. Magda Trinajstić Zrinski
9.5.2025.	P11 (12.30-13.15) Krešimirova 40			Doc.dr.sc. Magda Trinajstić Zrinski
12.5.2025.			V11 A (8.00-9.30) V11 B (9.30-11.00) V11 C (11.00-12.30) Krešimirova 42	Doc.dr.sc. Magda Trinajstić Zrinski
16.5.2025.	P12 webinar asinkrono			Doc.dr.sc. Magda Trinajstić Zrinski
19.5.2025.			V12 A (8.00-9.30) V12 B (9.30-11.00) V12 C (11.00-12.30) Krešimirova 42	Doc.dr.sc. Magda Trinajstić Zrinski
23.5.2025.	P13 (12.30-13.15) Krešimirova 40			doc. dr. sc. Barbara Mady Maričić
26.5.2025.			V13 A (8.00-9.30) V13 B (9.30-11.00) V13 C (11.00-12.30)	Doc.dr.sc. Magda Trinajstić Zrinski.

			Krešimirova 42	
2.6.2025.			V14 A (8.00-9.30) V14 B (9.30-11.00) V14 C (11.00-12.30) Krešimirova 42	Doc.dr.sc. Magda Trinajstić Zrinski
6.6.2025.	P14 (12.30-13.15) Krešimirova 40			Doc.dr.sc. Magda Trinajstić Zrinski

Popis predavanja, seminara i vježbi:

	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1	Uvod u ortodontiju i klasifikacija malokluzija	1	Krešimirova 40
P2	Ključevi idealne okluzije	1	webinar
P3	Etiologija malokluzija	1	Krešimirova 40
P4	Koncepti rasta i razvoja	1	webinar
P5	Prenatalni rast i razvoj kraniofacijesa	1	Krešimirova 40
P6	Postnatalni rast i razvoj kraniofacijesa	1	webinar
P7	Razvoj denticije 1 – bezubi alveolarni nastavak i mliječna denticija	1	Krešimirova 40
P8	Razvoj denticije 2 – mješovita i trajna denticija	1	webinar
P9	Ortodontske naprave	1	Krešimirova 40
P10	Pločaste naprave	1	webinar
P11	Funkcionalne naprave	1	Krešimirova 40
P12	Segmentne fiksne naprave	1	webinar
P13	Fiksne kontinuirane naprave	1	Krešimirova 40
P14	Preventivne naprave i postupci	1	webinar
P15	Interceptivne naprave i postupci	1	Krešimirova 40
	Ukupan broj sati predavanja	15	

	SEMINARI (tema seminara)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
S1			
	Ukupan broj sati seminara		

	VJEŽBE (tema vježbe)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
V1	Otisni postupci i modeli	2	Krešimirova 42
V2	Analiza sadrenih modela – položaj zubi	2	Krešimirova 42
V3	Analiza sadrenih modela u tri dimenzije	2	Krešimirova 42
V4	Osnove rtg kefalometrije	2	Krešimirova 42

V5	Kefalometrijsko praćenje rasta	2	Krešimirova 42
V6	Analiza ortopantomograma	2	Krešimirova 42
V7	Razlike mliječnih i trajnih zubi na modelima	2	Krešimirova 42
V8	Procjena dentalne i skeletne dobi	2	Krešimirova 42
V9	Pločaste naprave – tehnike izrade i prepoznavanje	2	Krešimirova 42
V10	Funkcionalne naprave – prepoznavanje, izrada zagriznog bedema i konstrukcijskog zagriža	2	Krešimirova 42
V11	Naprave izrađene lemljenjem i varenjem – demonstracija, prepoznavanje naprava	2	Krešimirova 42
V12	Vakuumski izrađene termoplastične naprave – demonstracija, prepoznavanje naprava	2	Krešimirova 42
V13	Postava bravica fiksne naprave na modelu	2	Krešimirova 42
V14	Preventivne i interceptivne naprave i selektivno ubrušavanje	2	Krešimirova 42
Ukupan broj sati vježbi		28	

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	13.6.2025.
2.	27.6.2025.
3.	11.7.2025.
4.	12.9.2025.

Predmet	Pretklinička ortodonticija			
Oblik nastave	Predavanja	Seminari	Vježbe	ukupno
Ukupni broj sati	15	0	28	43
Broj sati on line	7	0	0	7
postotak	47%	0%	0%	16%